

ZKK
s.r.o.

ZKUŠEBNA KAMENE A KAMENIVA, s.r.o.
STONE AND AGGREGATES TEST CENTRE, LTD.

Zkušební laboratoř č. 1046 akreditovaná ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2018
Testing Laboratory No. 1046 accredited by Czech Accreditation Institute in accordance with EN ISO/IEC 17025:2018
Husova 2274, 508 01 Hořice, Czech Republic, tel.: +420493623478, e-mail: azl@zkk.cz

Číslo zakázky
a protokolu : 3254/23

Počet výtisků : 2

Výtisk číslo : 1

PROTOKOL O ZKOUŠKÁCH REAKTIVNOSTI KAMENIVA S ALKÁLIEMI

Zákazník : Českomoravský štěrk, a.s.
Mokrá 359
664 04 Mokrá - Horákov

Provozovna : MOHELNICE

Hornina : Štěrkopísek

Druh kameniva : Přírodní těžené

Datum vydání protokolu : 2.5.2024

Schválil : Jaroslava Soukupová
zástupce vedoucího zkušební laboratoře

Protokol obsahuje 7 stran (včetně titulní).

Protokol byl vystaven ve dvou vyhotoveních.

Výtisk číslo 1 obdržel zákazník, výtisk číslo 2 si ponechal vykonavatel.

Prohlášení: Výsledky zkoušek se vztahují pouze ke zkoušeným položkám.

Bez písemného souhlasu ZL nesmí být tento protokol reprodukován jinak než celý.

1. PŘEDMĚT ZKOUŠEK

Vzorek byl odebrán a zaevidován takto :

Zakázka číslo	3254/23	Místo odběru	Deponie
Číslo vzorku	8981/23	Hmotnost vzorku v kg	30
Datum odběru	10.10.2023	Způsob dobývání	Těžby z vody
Odběr provedl za ZL	Ing. M. Hörbe ml.	vedoucí zkušební laboratoře	
	Ing. P. Pauliš	odborný geologický dohled (Osvědčení o odborné způsobilosti poř. č. 1944/2005)	
Zástupce zákazníka	Ing. M. Šebesta		
Datum provedení zkoušek	24.10.2023 - 30.4.2024		
Místo provedení zkoušek	ZL Hořice a ZL pobočka Bílá Lhota		

2. ROZSAH A SPECIFIKACE ZKOUŠEK

Na základě objednávky IO č. 634/2023 byly provedeny zkoušky suroviny pro použití podle:

ČSN EN 12620+A1:2008
TP 137, MD ČR a ŘSD ČR

Kamenivo do betonu
Vyloučení alkalické reakce kameniva v betonu na stavbách pozemních komunikací. Technické podmínky.
Schváleno Ministerstvem dopravy čj. 73/2016-120-TN/10
ze dne 5. dubna 2016 s účinností od 10. dubna 2016.
Beton - Specifikace, vlastnosti, výroba a shoda
Beton - Specifikace, vlastnosti, výroba a shoda - Doplňující informace

ČSN EN 206+A2:2021
ČSN P 73 2404:2021

U všech zkoušek byla splněna podmínka o počtu souběžných stanovení a byly dodrženy požadavky na zkušební prostředí. Použité přístroje a zařízení jsou metrologicky navázány ve shodě s metrologickým řádem ZL a odpovídají požadavkům ČSN EN 932-5.

Uváděná rozšířená nejistota měření se uvádí jako kombinovaná standardní nejistota měření vynásobená koeficientem pokrytí $k = 2$ tak, že pravděpodobnost pokrytí odpovídá přibližně 95 %.
Nejistota měření vyplývající z odběru vzorků není zahrnuta do rozšířené nejistoty měření.

3. POUŽITÉ POSTUPY A ZKUŠEBNÍ METODY

Odběr vzorků pro reaktivnost kameniva s alkáliemi
podle TP 137, kap. 6.3.

Zmenšování laboratorních vzorků
podle ČSN EN 932-2.

Stanovení jednoduchého petrografického popisu
podle ČSN EN 932-3.

Petrografický rozbor
podle ČSN 72 1153.

Stanovení alkalické rozpínivosti
podle TP 137, příl. 1.

Hodnota rozšířené nejistoty měření zkušební metody je 0,010 % délky.

Dilatometrická zkouška rozpínání cementové malty
podle ČSN 72 1179, kap. B; TP 137, příl. 2.

Hodnota rozšířené nejistoty měření zkušební metody je 0,013 % délky.

Stanovení reaktivnosti kameniva s alkáliemi chemickou zkouškou
podle ČSN 72 1179, kap. A.

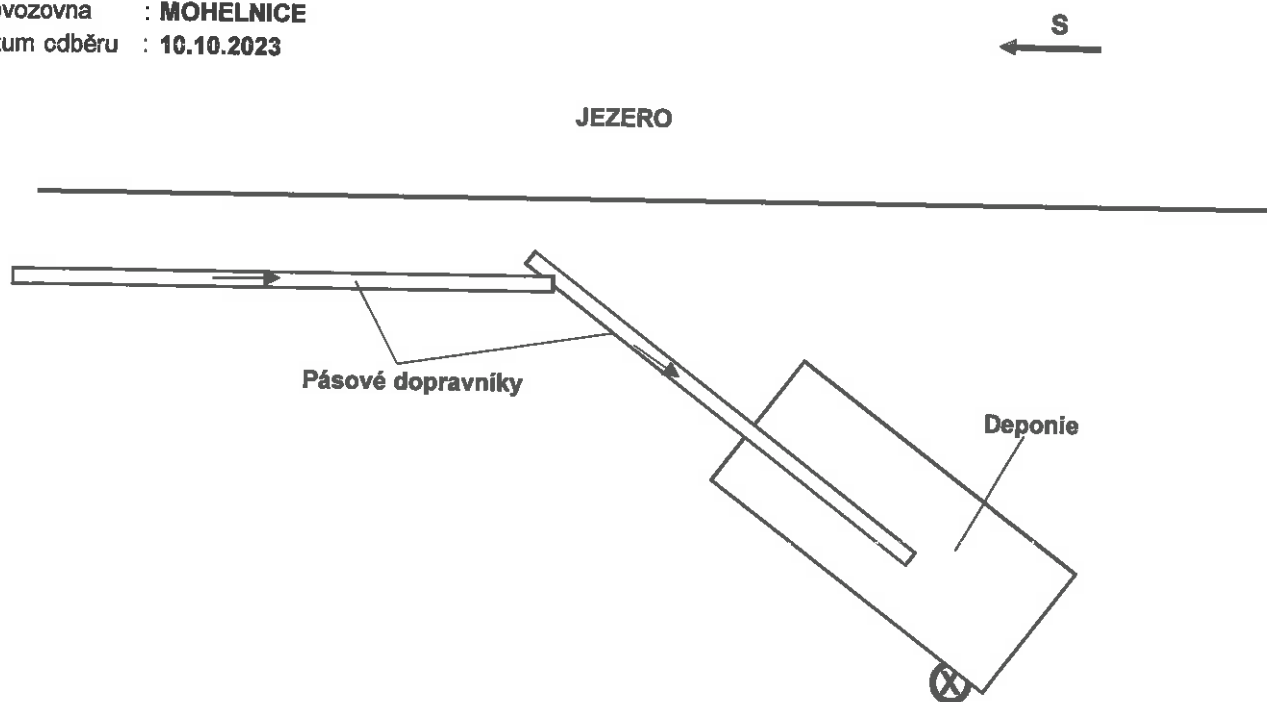
Hodnota rozšířené nejistoty měření zkušební metody je pro stanovení úbytku zásaditosti 2,47 mmol/l a pro stanovení podílu rozpuštěného oxidu křemičitého při $\text{SiO}_2 \leq 50$ je 2,80 mmol/l.

SCHÉMATICKÁ SITUACE PÍSKOVNY A FOTODOKUMENTACE

Místo odběru vzorku ke stanovení reaktivnosti kameniva s alkáliemi.

Zakázka číslo : 3254/23
Provozovna : MOHELNICE
Datum odběru : 10.10.2023

⊗ - Označení místa odběru

4. VÝSLEDKY ZKOUŠEK

PŘEHLED VÝSLEDKŮ ZKOUŠEK REAKTIVNOSTI KAMENIVA S ALKÁLIEMI

Zakázka číslo	3254/23
Vzorek číslo	8981/23
Provozovna	MOHELNICE
Hornina	Štěrkopísek

Vlastnost	Zkušební metoda	Jednotky	Hodnota	Poznámka
Alkalická rozpínavost kameniva (Průměrné prodloužení trámce)	TP 137, příl. 1 (ASTM C 1260-14)	% délky	0,152	Po 16 dnech
			-	Po 28 dnech
Dilatometrické rozpínání cementové malty (Průměrné prodloužení trámce)	ČSN 72 1179, kap. B; TP 137, příl. 2	% délky	0,008	Po 3 měsících
			0,016	Po 6 měsících
			-	Po 12 měsících
Reaktivnost kameniva s alkáliemi chemickou zkouškou	ČSN 72 1179, kap. A			
- úbytek zásaditosti (R/D)		mmol/l	93,98	
- podíl rozpuštěného SiO ₂ (S)		mmol/l	36,19	

Cement použitý k výrobě zkušebních těles

Druh cementu	Portlandský CEM I 42,5
Zdroj portlandského cementu	CEMEX Czech Republic, s.r.o. - cementárna Prachovice
Objemová změna cementu při zkoušce	
Obsah oxidu draselného (K ₂ O)	0,85 % hm
Obsah oxidu sodného (Na ₂ O)	0,25 % hm.
Obsah alkálií v cementu (Na ₂ O-ekvivalent)	0,81 % hm.

Složení malty k výrobě zkušebních těles podle TP 137, příloha 1

Cement CEM I 42,5	440 g
Kamenivo	990 g
Objem záměsové vody malty vyjádřený vodním součinitelem podle TP 137, příl. 1	0,47

Složení malty k výrobě zkušebních těles podle TP 137, příloha 2

Cement CEM I 42,5	600 g
Kamenivo	1200 g
Objem záměsové vody malty vyjádřený vodním součinitelem podle ČSN 72 1179, kap. B	0,50

Důležité informace týkající se přípravy vzorku

Zjištění odhalená v průběhu nebo po zkoušce zkušebních těles

STANOVENÍ ALKALICKÉ ROZPÍNAVOSTI KAMENIVA DILATOMETRICKÁ ZKOUŠKA ROZPÍNÁNÍ CEMENTOVÉ MALTY

podle TP 137, příl. 1 (ASTM C 1260-14)

Zakázka číslo : 3254/23
Provozovna : MOHELNICE
Hornina : Štěrkopísek

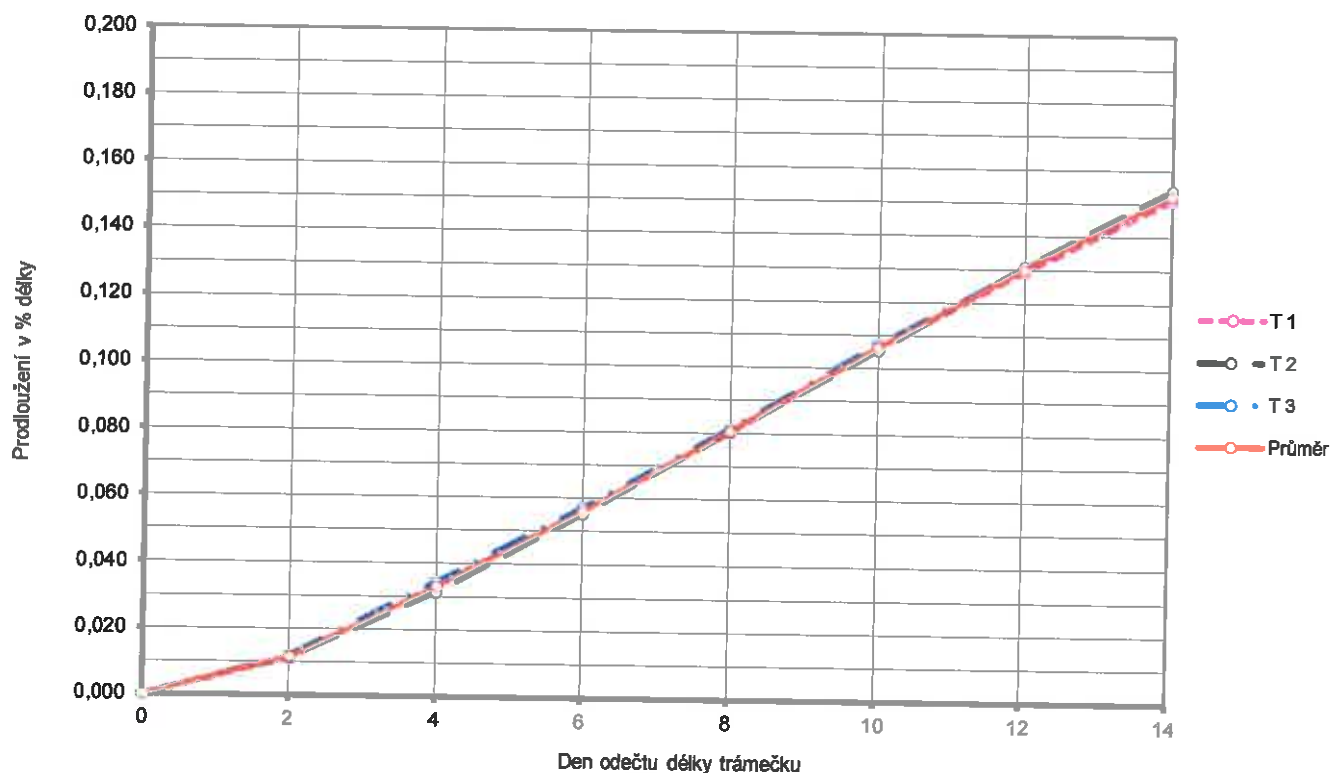
Vzorek číslo : 8981/23
Vypracoval : J. Soukup
Číslo skříňky : 40

Datum zahájení : 24.10.2023
Datum ukončení : 9.11.2023
Kontrola : J. Soukupová
Datum : 9.11.2023

Vzorek				Trámeček										Průměrné prodloužení
Označení				T 1			T 2			T 3				
Počáteční délka (mm)				250			250			250				
Měření	Datum	Lab. tepl.	Vlhk. vzd.	Odečet mikrometru	Prodloužení		Odečet mikrometru	Prodloužení		Odečet mikrometru	Prodloužení			
<i>n</i>	-	-	-	<i>L</i> ₁	ΔL ₁	ΔL ₁ %	<i>L</i> ₂	ΔL ₂	ΔL ₂ %	<i>L</i> ₃	ΔL ₃	ΔL ₃ %	ΔL %	
den	dne	°C	%	μ m	μ m	% délky	μ m	μ m	% délky	μ m	μ m	% délky	% délky	
0	26.10	22	50	750	0	0,000	897	0	0,000	525	0	0,000	0,000	
2	28.10	22	50	777	27	0,011	925	28	0,011	555	30	0,012	0,011	
4	30.10	22	50	833	83	0,033	975	78	0,031	611	86	0,034	0,033	
6	1.11	22	50	890	140	0,056	1035	138	0,055	668	143	0,057	0,056	
8	3.11	22	50	950	200	0,080	1098	201	0,080	728	203	0,081	0,081	
10	5.11	22	50	1015	265	0,106	1160	263	0,105	793	268	0,107	0,106	
12	7.11	22	50	1073	323	0,129	1224	327	0,131	851	326	0,130	0,130	
14	9.11	22	50	1127	377	0,151	1282	385	0,154	905	380	0,152	0,152	

Průměrné prodloužení trámečků v % délky **0,152**

Průběh alkalické rozpínivosti

STANOVENÍ REAKTIVNOSTI KAMENIVA S ALKÁLIEMI DILATOMETRICKÁ ZKOUŠKA ROZPÍNÁNÍ CEMENTOVÉ MALTY

podle ČSN 72 1179, kap. B; TP 137, příl. 2 (délka trámečku 160 mm)

Zakázka číslo : 3254/23
Provozovna : MOHELNICE
Hornina : Štěrkopísek

Vzorek číslo : 8981/23
Vypracoval : J. Soukup
Číslo skříňky : A13

Datum zahájení : 25.10.2023
Datum ukončení : 25.4.2024
Kontrola : J. Soukupová
Datum : 25.4.2024

Vzorek				Trámeček										Průměrné prodloužení
Označení				T 1			T 2			T 3				
Počáteční délka (mm)				160			160			160				
Měření	Datum	Lab. tepl.	Vlhk. vzd.	Odečet mikrometru	Prodloužení		Odečet mikrometru	Prodloužení		Odečet mikrometru	Prodloužení			
<i>n</i>	-	-	-	<i>L</i> 1 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 1 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 1 _{<i>n</i>} %	<i>L</i> 2 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 2 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 2 _{<i>n</i>} %	<i>L</i> 3 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 3 _{<i>n</i>}	Δ <i>L</i> 3 _{<i>n</i>} %	Δ <i>L</i> %	
měsíc	dne	°C	%	μ m	μ m	% délky	μ m	μ m	% délky	μ m	μ m	% délky	% délky	
0	26.10	22	50	655	0	0,000	-642	0	0,000	434	0	0,000	0,000	
1	25.11	22	50	667	12	0,008	-637	5	0,003	440	6	0,004	0,005	
2	26.12	22	50	668	13	0,008	-636	6	0,004	444	10	0,006	0,006	
3	25.1	22	50	669	14	0,009	-630	12	0,008	447	13	0,008	0,008	
4	25.2	22	50	675	20	0,013	-625	17	0,011	453	19	0,012	0,012	
5	26.3	22	50	682	27	0,017	-623	19	0,012	460	26	0,016	0,015	
6	25.4	22	50	682	27	0,017	-622	20	0,013	462	28	0,018	0,016	

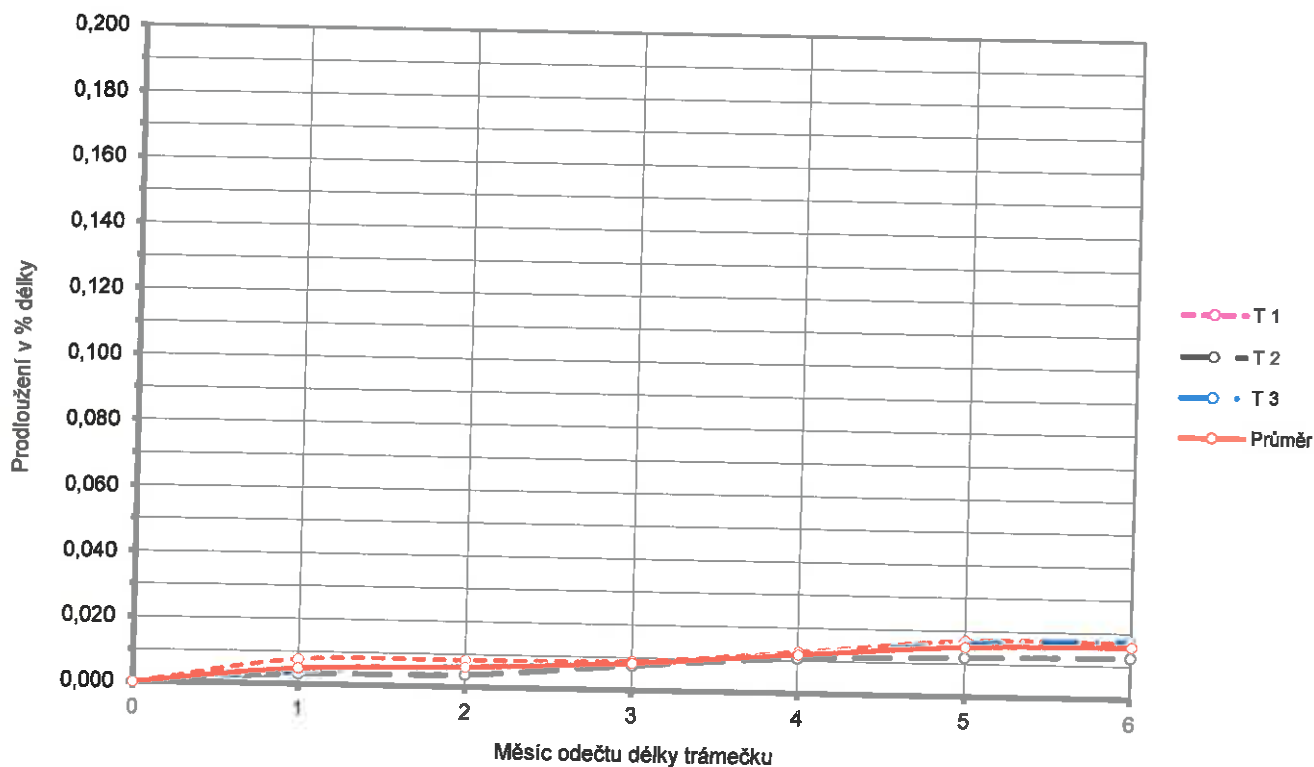
Průměrné prodloužení trámečků v % délky po 3 měsících

0,008

Průměrné prodloužení trámečků v % délky po 6 měsících

0,016

Průběh alkalické rozpínivosti

PETROGRAFICKÝ POPIS SUROVINY PRO POSOUZENÍ REAKTIVNOSTI TĚŽENÉHO KAMENIVA S ALKÁLIEMI

podle ČSN EN 932-3 Zkoušení všeobecných vlastností kameniva - Část 3: Postup a názvosloví pro jednoduchý petrografický popis
podle ČSN 72 1153 Petrografický rozbor přírodního stavebního kamene (výstup s ohledem na TP 137)

Zakázka číslo	3254/23	Provozovna	MOHELNICE	Vypracoval	Ing. P. Pauliš
Vzorek číslo	8981/23	Hornina	Štěrkopísek	Datum	30.4.2024
Číslo místa odběru	-	Druh kameniva	Přírodní těžené	Kontroloval	RNDr. K. Krutilová, Ph.D.
		Způsob dobývání	Těžby z vody	Datum	30.4.2024

Makroskopický popis

Stavba horniny	Sypký sediment						
Barva horniny	Šedohnědá						
Zrnitostní skladba a popis zrn						Petrografické složení zrn klastů > 4 mm	
Frakce	Podíl zrn	Klasty		Podíl valounů v % hm.		Petrografický druh	Podíl v % hm.
mm	% hm.	Druh	Opracovanost	Drobných	Středních		
> 4	48	valounky	subangulární	48	-	křemen	62
2-4	11	valounky	dtto	11	-	živec	2
1-2	9	zrnka	dtto	9	-	granitoid	4
0,065-1	31	zrníčka	dtto	31	-	sediment	10
< 0,065	1	prach	dtto	1	-	metamorfit	22
Celkem	100	-		100		-	-
Maximální velikost zrna		29 mm					
Znaky zvětřování, povlaky		Nejsou					
Přítomnost fosilií		Nejsou					

Mikroskopický popis

Zkoumaná frakce	0,5-1 a 1-2 mm
Příprava vzorku	Zaliti zrn do uzavíracího media, po zatvrdnutí zbroušení na tloušťku běžného preparátu.
Počet preparátů	2
Výsledek rozboru	

Petrografický druh/Minerály	Přítomnost petrografického druhu		Charakteristika přítomných složek horniny
	Frakce 0,5-1 mm	Frakce 1-2 mm	
	% obj.	% obj.	
Křemen monokrystalický	22	15	nízká undulozita
Křemen polykrystalický	35	43	střední undulozita
Živec	2	1	K-ž
Granitoid	0	1	bi granit
Sediment	18	17	droba, prachovec, břidlice
Metamorfit	20	21	rula, kvarcit
Černá zrna	3	2	-
Pyrhotin	chybí	chybí	-
Celkem	100	100	-

Struktura horniny

Úhel undulózniho zhášení křemene ve stupních	Monokrystalického	5° - 8°	
	Polykrystalického	8° - 12°	
Zaoblení	0,45-0,5		
Sféricita	0,5		
Tvar hranic křemenných zrn	Převážně nerovné		
Deformační vlivy	Výrazné		
Přítomnost potencionálně reaktivních minerálů a hornin	Křemen		

Druh formace ložiska	Říční nánosy Moravy
Petrografické zařazení	Štěrkopísek

5. PŘÍLOHY PROTOKOLU O ZKOUŠKÁCH

Bez příloh

KONEC PROTOKOLU -